

Маҳалла

№18 | 2024 йил 16 март, шанба

WWW.UZMAHALLA.UZ

ЎЗБЕКИСТОН МАҲАЛЛАЛАРИ УЮШМАСИНИНГ ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ, МАЪНАВИЙ-МАЪРИФИЙ ГАЗЕТАСИ

ЯНГИЛИК

“Маҳалла лигаси” йўлга қўйилади

Президент Шавкат Мирзиёев юртимизда оғир атлетикани ҳамда маҳаллаларда футбол инфратузилмасини ривожлантиришга оид тақдирот билан танишди.

Қайд этилганидек, маҳаллаларда футбол инфратузилмасини ривожлантириш ва тармоғини кенгайтириш мақсад қилинган. Бунинг учун мавжуд стадионлар ва бошқа спорт майдончаларидан самарали фойдаланилади. Улар йўқ жойларда давлат-хусусий шериклик асосида шундай иншоотлар барпо этилади. Эркалар ва аёлларнинг турли ёш тоифалари ўртасида маҳалла терма жамоалари тузилади. Иқтидорли ёшлар аниқланиб, профессионал футбол муассасаларига йўналтирилади. Бу борада маҳалладаги ёшлар етакчиларига Ўзбекистон футбол ассоциациясининг худудий бўлинулари ва спорт мактаблари кўмаклашади.

Шунингдек, жорий йилдан бошлаб, 12-15 ёшлилар ўртасида икки босқичли “Маҳалла лигаси” ҳамда 16-30 ёш тоифалари орасида уч босқичли Давлат хавфсизлик хизмати кубоги мусобақаларини ўтказиш йўлга қўйилади.

Давлатимиз раҳбари бу тақдиротни маъқуллаб, ёшлар ўртасида спорт ва дўстлик муҳитини мустаҳкамлаш, мусобақаларни юқори тақдирот даражада ўтказиш бўйича кўрсатмалар берди.

Президент Матбуот хизмати ахбороти асосида тайёрланди.

“Иттифок” томорқачиликда намунага айланади

Маҳаллада меҳнатга лойқатли 100 киши ишсиз. Хорижда ишлаётганлар, ногиронлиги бўлган фуқаролар бор.

“Иттифок” маҳалласида умумий томорқа майдони 185 гектар. Тумандан Сирдарё оқиб ўтгани учун сув ҳам яхши. Лекин сархил маҳсулотлар етиштириб, рўзгорга барака киритиш суст. Хусусан, Фарғона водийси вилоятларида 6 сотих томорқадан олинаётган даромад бу ердаги катта томорқалар маҳсулдорлигидан бир неча баробар кўп. Шу боис Сайхунобод томорқа ва уй хўжалиқларидаги имкониятларни тўлиқ ишга солиш бўйича намунага айлантирилади. Шундай намунавий томорқалар “Иттифок” маҳалласида ташкил этилди.

3-с.

Бизни ижтимоий тармоқларда кузатиш!

@mahalla_raislari
@mahalladosh_1
@mahalladosh

Сизни ўйлантираётган масалалар бўйича телеграмдаги @uzmahallabot га савол ва тақдиротларингизни юборинг ва барчасига жавоб олинг!

КУН НАФАСИ

“САЙХУНОБОД ТАЖРИБАСИ” 9 452 ТА МАҲАЛЛАДА ОММАЛАШАДИ

Президент Шавкат Мирзиёев 14 март кун Сирдарё вилоятининг Сайхунобод туманига ташириф буюрди. Бу ерда томорқа ва уй хўжалиқларидаги имкониятларни тўлиқ ишга солиш орқали аҳоли даромадларини ошириш чора-тадбирлари бўйича видеоселектор йиғилишини ўтказилди

Сайхунободда илк бор янги тажриба қилиниб, 19 та маҳалланинг ҳар бирига 1 та дан минн трактор, 4 тадан мото-культиватор олиб берилди. Эндиликда ҳар бир маҳалладаги ҳоким ёрдамчиси “1 сотих томорқадан камда 1-2 миллион сўм даромад” деган мезон асосида аҳоли учун бизнес режа ишлаб чиқади.

Санжар ИСМАТОВ,
“Маҳалла” муҳбири

Нега айнан Сайхунобод таълақди?

Президент нега айнан шу туманга келганини изоҳлади. Сайхунобод аҳолиси яхши яшагга, даромадли бўлишга, болаларини ўқитишга интилаётгани, лекин тумандаги оғир иқтисодий аҳвол бунга тўсқинлик қилаётгани қайд этилди. Тадбиркорлик, бандлик, камбағалликдан чиқаришга катта-катта маблағлар ажратилаётганига қарамай, тумандаги 19 та маҳаллада яшайдиган 83 минг аҳолининг қанчасига бу имкониятлар етиб боришти, деган савол очик қолмоқда.

Жойлардаги ва республика даражасидаги раҳбарлар Сайхунободдаги аҳолини яхшилашга эътибор қаратмагани, паства тушиб ишламагани, фақат йиғилиш ўтказиш билан чеклангани танқид қилинди. Худудда тадбиркорлик ўсмаяпти, Янги Ўзбекистон нафаси сезилмаяпти. Шу боис вилоят ҳокимининг биринчи ўринбосари, Сайхунобод тумани ҳокими ва унинг биринчи ўринбосари лавозимидан озод этилиб, ўрнига замонавий раҳбарлар қўйилди. Тадбиркорликни ривожлантиришда банкларнинг ўрни кўринмайди. Хусусий секторда яратилган расмий иш ўрни бор-йўғи 968 тага кўпайган. Янги банклар фақат қайтимни ўйлаб, осон йўл билан ресурсларни доимий миқдорга беряпти. “Мен ҳам тадбиркор бўлай, маҳаллада иш ўрни яратай”, деган оддий одамлар четда қолиб кетяпти. Уларга тайёр лойиҳа пакетлари берилмаяпти. Сайхунободда 2023 йилда ишлаб чиқариш ҳажми деярли ўсмаган.

- Балиқ етиштириш учун 100 миллион сўмгача гаровсиз кредит ажратилади.
- 19 та маҳалланинг ҳар бирида 10 тадан хонадонда намунавий интенсив боғ яратилади.
- Чорвачилик учун 33 миллион сўм имтиёзли кредит гаровсиз, нақд пулда берилади.

Давоми 2-саҳифада.

НУҚТАИ НАЗАР

Йиғин даромадини кўпайтирса бўлади

Ҳар бир йиғинда тадбиркорларга консултиватив хизмат кўрсатиш, маиний хизмат соҳобчаларини очини, дарахт экни, даромад тошини имкониятни бор

Маҳалла давлатга қарам бўлиб, пул сўраши эмас, балки мустақиллигини таъминлашга интилиши керак.

Санжар ИБРОҲИМОВ.

Давоми 2-саҳифада.

Президент қарорига кўра, тадбиркорларни қўллаб-қувватлаш ЛОЙИҲА ОФИСЛАРИ ташкил этилади.

Ўзбекистон ва Эрон олий таълим муассасаларида ТАЛАБА ҚИЗЛАР учун алмашинув дастурлари ишлаб чиқилади.

Президент имзолаган қонун билан "Ички ишлар органлари тўғрисида"ги ҚОНУНГА ЎЗГАРТИРИШ киритилди.

Худуддаги 3 та умумтаълим мактаби ўқувчилар давомати назоратда. Шу кунга қадар мунтазам дарсга келмаётган олти нафар ўқувчининг ота-онасига "Огоҳлантириш хати" берилди.

Кимлар инспектор ёрдамчиси бўлади?

БИЛАСИЗМИ?

Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 26 мартдаги 251-сон қарорини инспекторларнинг жамоат тартибини сақлаш бўйича ёрдамчилари фаолиятини ташкил этиш тартибини тўғрисидаги низом тасдиқланган.

Хужжат билан профилактика инспекторлари ёрдамчиларининг асосий вазифалари ва функциялари белгиланган. Улар сирасига вояга етмаганлар ва ёшларнинг ҳуқуқий маданиятини ошириш ҳам киради. Шунингдек, уларнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари акс эттирилган. Масалан, улар фуқаролардан содир этилаётган ҳар қандай ҳуқуқбузарликларни тўхтатишни талаб қилишлари мумкин.

Профилактика инспекторларининг ёрдамчилари туман ички ишлар органлари бошлиқларининг тавсиясига асосан, Қорақалпоғистон Республикаси ИИБ, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ИИБ бошлиқлари томонидан лавозимга тайинланади.

Номзодлар 18-30 ёшдаги, ҳарбий хизматни ўтаганлар орасидан танланади. Улар "Маҳалла посбони" жамоатчилик тузилмаси аъзолари ва "Фидокор ёшлар" жамоатчилик патруль гуруҳлари, шунингдек, жамоатчилик назорати масканлари фаолиятига раҳбарлик қилади. Фаолиятида ижобий натижаларга эришган ёрдамчилар ички ишлар органлари кадрлар захирасига киритилади.

Низомда профилактика инспекторлари ёрдамчиларининг фаолияти самарадорлигини баҳолаш мезонлари, уни мониторинг қилиш тартиби кўрсатилган.

БИБЛИОТЕКА

Жазо қўлашда чекловлар бор

Қонунчиликка кўра, аёлларга айрим жазоларни қўлаш бўйича бир қатор чекловлар мавжуд.

Хусусан, жиноий жазо тартибига мажбурий жамоат ишлари ёки ахлоқ тузатиш ишлари ҳомилидор аёлларга, уч ёшга тўлмаган болалари бор аёлларга нисбатан қўлланилмайди.

Бундан ташқари, ҳомилидор аёлларга ва уч ёшга тўлмаган болалари бор аёллар эҳтиётсизлик оқиба-тида ёки қасддан унча оғир бўлмаган жиноят содир этса уларга нисбатан озодликдан маҳрум этиш тартибига-даги жазо тайинланмайди.

Аёлга нисбатан узок муддатга (20 йилдан ортиқ 25 йилдан кўп бўлмаган) ёки умрбод озодликдан маҳрум қилиш жазоси тайинланиши мумкин эмас. Шунингдек, ҳомилидор аёлнинг жиноят содир этиши жазони енгилаштирувчи ҳолат сифатида баҳоланади.

Норматив ахборот телеграм каналдан олинди.

Бандлик таъминланмаса, жиноят кўпаяди

Бугун ҳалқимиз тинч ва осуда ҳаёт кечирishi учун бизга катта ишонч билдирилмоқда, ўзининг хавфсизлиги кафолатини профилактика инспектори тимсолида кўрмоқда.

Рашид ОТАБОВЕВ,
Элликқалъа туманидаги Навоий овул фуқаролар йиғини профилактика катта инспектори

ва ёшлар ўртасида тарғибот тадбирлари ўтказиб, уларга огоҳлик бўйича йўриқномалар ҳамда хизмат телефон рақамини беряпман.

Натижада йиғин жиноятчиликдан холи худудга айланди. 2022 йилдан буён бирорта жиноятчилик содир этилмади. Бунда худуднинг муҳим нуқталарига ўрнатилиб, хизмат хонамга интеграция қилинган 360 градусли кузатув камераларининг ўрни алоҳида. Ушбу камералар худуддан ўтган "Бўстон-Тўрткўл" катта автомобиль йўлида ҳаракатланаётган автотранспортларнинг давлат рақамини аниқлашда қўл келмоқда. Эндиликда 14 та савдо дўконлари олдида темир панжаралар қўйиб, уларга кузатув камераларини ўрнатяпмиз.

Вояга етмаганлар назоратсизлиги доимий эътиборимизда. Бу борада ҳамкор ҳуқуқ-тартибот идоралари билан мунтазам тунги тадбирлар ўтказиб келяпмиз. Худуддаги 3 та умумтаълим мактаби ўқувчилар давомати назоратда. Шу кунга қадар мунтазам дарсга келмаётган олти нафар ўқувчининг ота-онасига "Огоҳлантириш хати" берилди.

Элликқалъа туманидаги Навоий овул фуқаролар йиғини профилактика катта инспектори, капитан Рашид Отабоев "Намунали маҳалла ҳуқуқ-тартибот масканлари" кўрик-танловининг Қорақалпоғистон Республикаси босқичида 1-ўринни эгаллаб, республика босқичига йўлланма олди.

Бундан ташқари, хотин-қизлар бандлигини таъминлаш учун иккита кичик ишлаб чиқариш цехи фаолият юритмоқда. Уларнинг боғча ёшидаги фарзандлари 2 та мактабгача таълим муассасасида тарбияланмоқда.

Бир сўз билан айтганда, бугун ҳалқимиз тинч ва осуда ҳаёт кечирishi учун бизга катта ишонч билдирилмоқда, ўзининг хавфсизлиги кафолатини профилактика инспектори тимсолида кўрмоқда.

ҲУҚУҚ

Қондалар бир-бирига зид келганда...

Ҳуқуқий давлатда барча муносабатлар аниқ қондалар билан тартибга солинган бўлиши керак.

Ҳеч бир муносабат ҳуқуқий ечимсиз қолмаслиги шарт. Аммо ижтимоий муносабатлар жуда кенг.

Ҳаётда шундай вазиятлар ёки ҳолатлар вужудга келиши мумкинки, давлат ва инсон ўртасидаги айрим муносабатларнинг ечими қонунчиликда кўрсатилмаган ёки ноаниқликларга сабаб бўлиши аниқ. Мана шундай ҳолатларда муаммо кимнинг фойдасига ва қандай тартибда ҳал этилиши муҳим аҳамият касб этади.

Президентнинг 2020 йил 22 июндаги "Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикасининг Миллий стратегиясини тасдиқлаш тўғрисида"ги фармони билан тасдиқланган Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикасининг Миллий стратегиясида белгиланган «Инсон манфаатлари ҳамма нарсадан устун» деган тамойили янги таҳрирдаги Конституциянинг 13-моддасининг шаклланишига беvosита таъсир кўрсатди.

Мазкур конституциявий қоидага кўра, инсоннинг давлат органлари билан ўзаро муносабатларида қонунчиликда юзага келадиган, бартараф этиб бўлмайдиган барча қарама-қаршиликлар ва

ноаниқликлар инсон фойдасига талқин қилиниши кафолатланмоқда. Ушбу тамойил одатда жиноят процесси иштирокчиларининг ҳуқуқларини, тадбиркорлик субъектлари ҳуқуқларини ҳимоя қилиш доирасида кенг қўлланилиб келинмоқда. Эндиликда ушбу тамойилнинг Конституцияда мустақамланиши унинг қўлланилиш доирасини кенгайтиради ва инсон иштирок этиши мумкин бўлган ҳар қандай ижтимоий-ҳуқуқий муносабатларга талқин этиш имконини беради.

Давлат ва инсон ўртасидаги ўзаро муносабатлардаги келиб чиқадиган ноаниқликлар табиийки, турли тушунмовчилик ва шикоятларнинг ошишига олиб келади. Фуқароларнинг сарсон-саргардон бўлиб юришига сабаб бўлади.

Инсон фойдасига талқин қилиш деганда, биз аввало, давлатнинг ўзаро тушунмовчиликлар ва қарама қаршиликлар вужудга келганда инсон фойдасига "даъво"дан воз кечиш тушунилади. Аммо ушбу принципнинг Конституция даражасида мустақамланиши, инсон кадрини улуглашга, унинг ҳуқуқ ва эркинликларини давлат томонидан кафолатлашга хизмат қилади.

Мазкур нормага ўхшаш нормалар ҳозирги кунга қадар бир қанча соҳавий қонун ҳужжатларида, жумладан, Ўзбекистон Республикасининг Жиноят-процессуал кодекси (23-моддаси, 3-қисми), "Хусусий мулкни ҳимоя қилиш ва мулкдорлар ҳуқуқларининг кафолатлари тўғри-

сида"ги қонуни (7-моддаси), Божхона кодекси (4-моддаси), "Тадбиркорлик фаолияти эркинлигининг кафолатлари тўғрисида"ги қонуни (11-моддаси), Солиқ кодекси (13-моддаси) "Мазъурий тартиб-таомиллар тўғрисида"ги қонуни (11-моддаси) ва бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларда белгиланган.

Ўйлашимизки, инсоннинг давлат органлари билан ўзаро муносабатга киришишида қонунчиликдаги бартараф этиб бўлмайдиган барча қарама-қаршиликлар ва ноаниқликлар инсон фойдасига талқин қилинишининг Конституция

даражасида белгиланиши, энг аввало, инсон кадрини улуглаш бўйича улугвор ғоянинг амалга татиқ этилишига, ҳужжатларда ноаниқлик ва қарама-қаршилик пайдо бўлганда давлат манфаатлари эмас, инсон манфаатлари устунлигини таъминланишига олиб келади.

Мажид НАБИЕВ,
Иқтисодий ишлар бўйича Бекобод туманлараро суди раиси,
Айбек ГАНИБАЕВ,
Иқтисодий ишлар бўйича Бекобод туманлараро суди судьяси.

Эндиликда ушбу тамойилнинг Конституцияда мустақамланиши унинг қўлланилиш доирасини кенгайтиради ва инсон иштирок этиши мумкин бўлган ҳар қандай ижтимоий-ҳуқуқий муносабатларга талқин этиш имконини беради.

